

Arts op vele fronten.

Levensverhaal van dr. Stephan Sturkop (1882-1953).

Apeldoorn 2016. 372 pag. Prijs: € 24,50 (ex BTW).

In eigen beheer uitgegeven. Te verkrijgen via <http://stores.lulu.com/AmSturDam>.

Salomon Sturkop, sinds 1907 Stephan Sturkop, was een bevoegde man. Hij groeide op in een milieu van goeie diamantairs en juweliers. De auteur gaat uitvoerig in op de diamanthandel in die tijd en de naaste familieleden (Judels, Roeg). Sturkop ging niet 'in de diamant', maar werd opgeleid tot huisarts. Gespecialiseerd in kinderziekten promoveerde hij in 1909. In 1920 werd Sturkop benoemd tot voorzitter van de Amsterdamse Huisartsenvereniging, wat hij ruim 30 jaar zou blijven. Het was niet zijn enige nevenfunctie, integendeel. Bij het lezen van dit boek valt op hoeveel energie deze man gehad moet hebben. Energie die hij inzette bij een groot aantal activiteiten naast zijn werk als huisarts en de aandacht die hij had voor zijn gezin. Zo was hij onder andere: Officier van Gezondheid in de Eerste Wereldoorlog, bestuurslid van de Nederlandsche Vereeniging van Controleerende Geneesheren, medeoprichter en bestuurslid Bureau Medische Sport-

keuring (1927), sportarts bij de Amsterdamse Zesdaagse (vanaf 1932). Niet alleen op medisch gebied was Sturkop actief. Ook als sportliefhebber en -promotor (boksen, wielrennen, atletiek) en als mecenas van talloze opkomende kunstenaars heeft Sturkop zijn steentje aan de maatschappij bijgedragen.

Het bekendst is dr. Stephan Sturkop echter als controle-arts. Een controlerend geneesheer die wel erg makkelijk zijn zieke patiënten, veelal op bruuske wijze, aangaf dat ze de volgende dag wel weer aan het werk konden. Het bezorgde Sturkop een slechte reputatie en resulteerde zelfs in 'De kwestie-Sturkop', compleet met debatten in de Tweede Kamer en een officieel rapport van de Commissie-Sturkop in 1924. Om nog maar niet spreken over de kranten die jarenlang vol stonden met artikelen over deze zaak. Vooral het sociaal-democratische *Het Volk* en de communistische *De Tribune* (waarvan David Wijnkoop redacteur was) keerden zich fel tegen Sturkop. Hoewel het officiële rapport Sturkop bepaald niet vrijpleitte, bleef Sturkop gewoon in functie als controle-arts bij talloze bedrijven. Maar de toon was wel gezet. De achternaam Sturkop zou bij velen nog tientallen jaren hevige en negatieve emoties losmaken. Zelfs de auteur werd in het begin van zijn arbeidzame leven daarmee geconfronteerd. Naast het verhaal over deze affaire (60 pagina's) zijn er voor de liefhebber ook nog appendix D tot en met G (62 pagina's) met veel transcripties uit de kranten en officiële verslagen.

De auteur – zijn betovergrootvader en de grootvader van de arts waren broers – is er goed in geslaagd van Stephan Sturkop een mens te maken. Een man met een gezinsleven, hobby's en interesses en bovenal een gedreven arts. Misschien wel wat al té gedreven en soms wel erg hard voor zijn medemens, als je alle informatie die over hem beschikbaar is voorbij ziet komen. 'De kwestie Sturkop' krijgt daarom in dit boek terecht veel aandacht, maar fungeert niet als algehele poging tot rehabilitatie. Het is meer een kwestie van het weergeven van verschillende meningen en feiten in de tijdsgeest van het Interbellum. En zoals vaker moet worden opgemerkt in controversiële kwesties en de auteur doet dat ook in zijn voorwoord, het is nooit zwart of wit. Ook in 'De kwestie Sturkop' was er een heleboel grijs.

Harmen Snel